

Dues etapes d'una vida

HENRY ETTINGHAUSEN

El *forat* es refereix al llibre encisador *El gat, unes llavors i quinze llibres* (Girona, 2011), en el qual l'autora relatà com s'havia establert a Catalunya amb el seu marit, John Langdon-Davies, escriptor, reporter a la Guerra Civil i organitzador de l'acollida d'infants refugiats en famílies angleses. En John i la Patricia havien marxat d'Anglaterra, el 1950, per odi al clima. Per sobreviure, a Sant Feliu de Guíxols havien muntat l'hotelet Casa Rovira, que es dedicà a atraure amics anglesos del matrimoni, i amics d'aquells amics.

El nou llibre —el del forat al mig— està impregnat de la mateixa exquisidesa que el primer. Comença amb la infantesa i la juvenesa de la Patricia en una Anglaterra post-victoriana, amb les flamarades de l'Imperi encara ben enceses i l'obsessió de la gent de bona posició social de comportar-se en públic sempre com calia. Per això, la seva educació inclou classes particulars de treballs manuals, de dansa, de música, de religió, d'elocució, però també un col·legi on les monges «ens parlaven de sexe amb la mateixa professionalitat que ens parlaven de les carreres, de les vocacions i dels perills de patir

hemorroides si continuàvem seient damunt dels radiadors calents».

El llibre està farcit de descripcions de gent estrambòtica que avui semblen de ficció, començant pel pare, que es jubilà als quaranta-cinc anys per dedicar-se al seu jardí, i per la mare —que creia en les fades, els follets i els gnoms—, que insistia en la necessitat de protegir-se contra les excentricitats dels estrangers. Es tracta d'un món en què, veient un home negre en un compartiment d'un tren, la mare diu a la Patricia de passar-ne de llarg, perquè «ell no voldria que ens el miréssim, pobre home, seria cruel».

Durant la Segona Guerra Mundial la Patricia aprèn a reparar ràdios d'avions militars. Després, havent-se enamorat a primera vista d'en John, no pensa dos cops a casar-s'hi i a emigrar pràcticament sense diners a Catalunya, on no havia posat mai els peus. A la segona part del llibre inclou anècdotes estrafolàries sobre l'hotelet, el seu personal i els seus hostes, barrejant-les amb l'època «postcasa Rovira», quan visqué la transformació de Sant Feliu d'un poble de pescadors i de fàbriques de suro en una capital de la Costa Brava, ple de xalets, grans hotels i blocs de pisos.

LANGDON-DAVIES, Patricia

El llibre del forat al mig

Col·lecció Josep Pla

Diputació de Girona, 2016, 171 p.

El llibre desborda de saviesa i d'humor. Des d'un sisè pis al carrer dels Guíxols i dels seus més de noranta anys, acompanyada d'un «collaret» proveït d'un botó d'emergència que li fa pensar que «en algun lloc hi ha algú esperant el meu», la Patricia gaudeix d'una visió en la qual es conjuguen deliciosament ironia i filosofia. El llibre ha estat traduït esplèndidament per Carme Geronès, i porta un excel·lent pròleg de Matthew Tree. Malgrat no haver coincidit mai personalment amb aquesta meva compatriota, tan talentosa, atractiva i sagaç, tinc la sensació de conèixer-la molt bé. Estic més que segur que el seu marit estaria molt orgullós de la seva carrera literària, i amb tota la raó del món.

al pou al qual es dedica el capítol. La idea s'agraeix. La resta del text descriu la història, estructura, usos i curiositats de cadascuna d'aquestes estructures arquitectòniques. Algunes són d'una complexitat i dimensions sorprenents.

Un altre detall amb què Costa demostra el seu esperit polifacètic és que totes les fotografies del llibre, menys unes set o vuit, són seves. No són fàcils d'obtenir. La llum sol ser escassa en els pous, i ha de costar accedir a l'angle ideal per presentar-ne tant una vista general com un detall mig ocult. Tot

i aquests obstacles, ens costaria trobar un altre Quadern amb la qualitat d'imatges d'aquest.

Que els lectors no temin veure's enfrontats a un text tècnic. Al contrari, els elements històrics s'hi enllacen amb el paisatge; els usos del glaç i de la neu es complementen amb referències gastronòmiques i medicinals, i no hi falten els referents literaris que s'han inspirat en aquestes obres, algunes de les quals han passat per restauracions més o menys encertades, tot i que més valdria haver-les simplement conservat, reivin-

dica l'autor en més d'una ocasió amb força vehemència. Polèmica servida.

Un aspecte curiós de l'obra és el lèxic, molt ric. A vegades sorpren amb localismes dels que cal consultar a l'Alcover-Moll o, millor, als avis que encara tenen la sort de conèixer-los: *esborranc*, en el sentit d'«esvoranc»; *al devora* (a la vora de); *avidar* (donar vida a algú, a alguna cosa). I molts més...

En poques paraules, és un Quadern de tema molt específic i gens fàcil que l'autor ha sabut solucionar amb destresa, coneixement i amenitat.